

Žodyno plėtimas – ar svarbu?

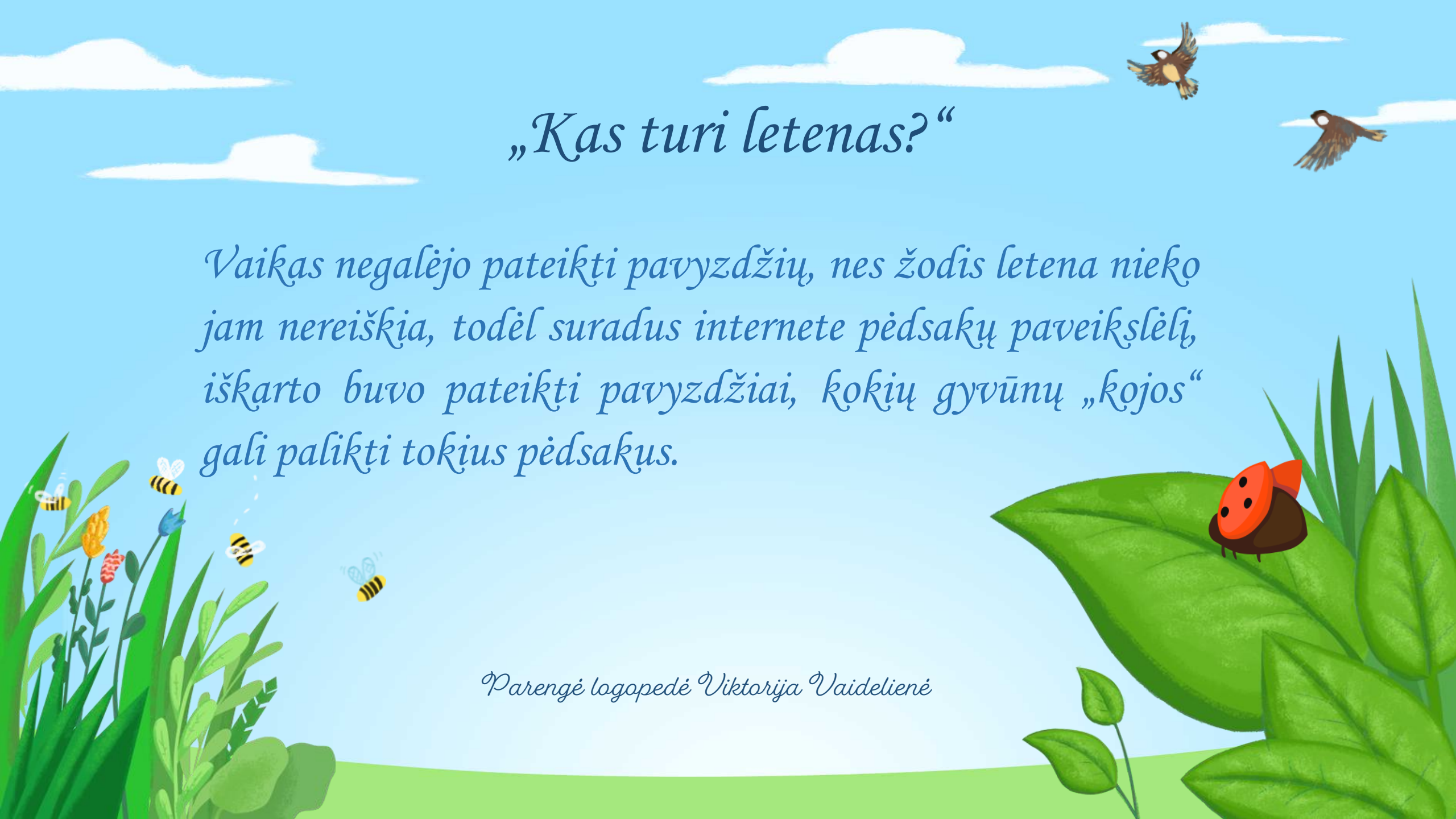
Tikrai taip! Įsivaizduokite, kad vaikai nuo gimimo mokosi gimtosios kalbos taip pat, kaip mes mokomės užsienio kalbų. Tam, kad sakiniai būtų sklandūs, turiningi, reikia žinoti daug žodžių, mokėti juos įterpti kalboje. Kalbėdami su vaikų, galite paklausti ką vienas ar kitas žodis reiškia, jeigu vaikas nežino – papasakokite, suteikite žodžiui prasmę, jeigu tai galite parodyti, taip ir padarykite.

Parengė logopedė Viktorija Vaidelienė

„Kas turi letenas?“

Vaikas negalėjo pateikti pavyzdžių, nes žodis letena nieko jam nereiškia, todėl suradus internete pėdsakų paveikslėlį, iškart buvo pateikti pavyzdžiai, kokių gyvūnų „kojos“ gali palikti tokius pėdsakus.

Parengė logopedė Viktorija Vaidelienė

„Kokius baldus gali išvardinti?“

Dažnai įvyksta taip, kad vaikai daiktus gali pavadinti arba tik apibendrinančia sąvoka (grybas, medis, gėlė) arba žino tik daiktų pavadinimus, bet nežino kaip visus juos pavadinti vienu žodžiu (peilis, šakutė, šaukštas – stalo įrankiai; lova, kėdė, spinta – baldai).

Parengė logopedė Viktorija Vaidelienė

„Kur yra lūbos?“

Dauguma vaikų rodo į lūpas, nes šie žodžiai skamba panašiai, o kas yra lūbos, galbūt nežino. Gali būti kita priežastis – vaikas neskiria garsų iš klausos, garsas [b] vaikui skamba kaip [p]. Kai vaikas žinos abu pavadinimus, galima pažaisti žaidimą, kurio metu prašoma vaiko parodyti arba tik šiuos du žodžius (svarbu kaitalioti labai nenuspėjamai, kad vaikas nepradėtų spėlioti (lūpos, lūpos, lūbos, lūpos, lūbos lūbos, lūbos ir pan.) arba tiesiog žodžių sraute (paprasyti rodyti akiratyje esančius objektus: sofa, veidrodis, knyga, lūpos, grindys, vaza, rankos, lūbos ir pan.).

Parengė logopedė Viktorija Vaidelienė

„Kas yra pupa?“

Perskaičius pasaką apie pupą, užaugusią iki dangaus, vaikas taip ir negalėjo suprasti kaip pupa gali augti, nes jam žodis pupa reiškė jo senelės šuns vardą, bet ne augalą.

Parengė logopedė Viktorija Vaidelienė

Prisiminkite

Jūs esate kalbos pavyzdys vaikams: taip, kaip Jūs vadinate daiktus, veiksmus, apibūdinate daiktą, taip jie perims šiuos žodžius ir vartos savo kalboje. Jeigu namie puodą vadinsite „bliūdu“ arba šlepetes „tapkėmis“, taip ir vaikai vadins juos kalbėdami su kitais žmonėmis. Mums įprasta sutrumpinti žodžius: „pardė“, „kompas“, tačiau mes jau žinome, kad „bliūdas“ yra puodas, „pardė“ – parduotuvė, o vaikai galvoja, kad tai ir yra tikrasis objekto pavadinimas.

Parengė logopedė Viktorija Vaidelienė

Žodis
„basas“

Paveikslėlis/
Apibūdinimas

„Žmogus be
batų ir
kojinių“

Naujo žodžio
vartojimas
sakiniuose

„Tėtis smėliu eina
basas, o mama basa“
„Šiandien mes eisime
basų kojų taku“

Naujų žodžių mokymasis

Parengė logopedė Viktorija Vaidelienė